

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย “ไอซีทีเพื่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และสังคมไทย”

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือ ICT (Information and Communication Technology) ได้เข้ามาเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (economic development and social transformation) อย่างแพร่หลายทั่วโลก กระแสไอซีทีดังกล่าว ส่งผลให้หลายประเทศวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมผ่านการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีทีเพื่อการเรียนรู้เชื่อมต่อเข้ากับการปฏิรูปการศึกษาบนฐานไอซีที (ICT-Based Education Reform) โดยมีเป้าหมายเพื่อนำสังคมไปสู่การเรียนรู้ใหม่อีกทั้งเพื่อเตรียมความพร้อมและตอบโจทย์ด้านกำลังคนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนภายใต้กระแสการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องมีทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communications, information & media literacy) รวมทั้งทักษะด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing & ICT literacy) เป็นสำคัญ ควบคู่ไปกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็วและไม่หยุดนิ่งซึ่งเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ทั้งนี้ ประเด็นการใช้ไอซีทีเป็นตัวขับเคลื่อนและพัฒนาความรู้จึงเป็นประเด็นสำคัญ โดยเฉพาะกับโจทย์ที่ว่า “เราจะพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และสังคมไทยได้อย่างไรโดยใช้ไอซีที” ซึ่งในหลายๆ ประเทศทั่วโลกต่างหันมาให้ความสำคัญและดำเนินงานกันอย่างกว้างขวาง และสำหรับประเทศไทยเอง โจทย์การพฤติกรรมการเรียนรู้โดยใช้ไอซีทีนั้นถือเป็นประเด็นที่น่าสนใจและมีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะกับคำถามที่ว่า “ICT จะช่วยให้ไทยพฤติกรรมการเรียนรู้ในสังคมไทยเกิดขึ้นได้อย่างไร” ทั้งนี้ การใช้ ICT น่าจะสามารถสนับสนุนการเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้แบบ Interactive ที่รวดเร็ว กว้างขวาง และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพและเป็นฐานกำลังคนคุณภาพที่จะนำประเทศไปสู่การขับเคลื่อนความรู้และพัฒนาการเรียนรู้ของคนทั้งสังคม รวมทั้งสามารถเชื่อมต่อไปยังการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาประเทศโดยรวมได้ต่อไปในอนาคต

จากประเด็นดังกล่าว การสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยใช้ไอซีทีเป็นฐานโดยมุ่งพัฒนาเด็ก เยาวชน และคนรุ่นใหม่ ให้มีทักษะที่พอเพียงในการเรียนรู้เพื่อนำการเรียนรู้นั้นไปใช้ในการเผชิญชีวิตและการทำงานได้อย่างมีคุณค่าจึงเป็นเรื่องสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

2. เป้าหมาย

เป้าหมายสุดท้าย คือการสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ มีความเข้าใจ และสามารถดำรงชีวิตในโลกที่ซับซ้อนหลากหลายและเปลี่ยนแปลงเร็วได้ และมีทักษะที่พอเพียงในการเรียนรู้เพื่อนำการเรียนรู้นั้นไปใช้ในการเผชิญชีวิต และการทำงานได้อย่างมีคุณค่า ในการไปสู่เป้าหมายดังกล่าว จำเป็นต้องปฏิวัติการเรียนรู้ ICT คือเครื่องมือสนับสนุน

เป้าหมายของชุดโครงการนี้ คือ การได้แนวทางในการใช้ ICT เป็นเครื่องมือสนับสนุนให้เกิดการปฏิวัติการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และสังคมไทย

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้ได้องค์ความรู้สำคัญต่อการปฏิวัติการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและสังคมไทยโดยมี ICT เป็นเครื่องมือ

3.2 เพื่อสร้างเครือข่ายนักวิจัย และกลไกความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อปฏิวัติการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและสังคมไทยโดยมี ICT เป็นเครื่องมือ

3.3 เพื่อให้ได้บทเรียน ตัวแบบความสำเร็จ และยุทธศาสตร์ในการสร้างการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของเยาวชน โดยมี ICT เป็นเครื่องมือ

4. ขอบเขตและกรอบโจทย์วิจัย ประกาศทุนนี้ให้การสนับสนุนข้อเสนอโครงการวิจัยภายใต้กรอบโจทย์วิจัยด้านต่างๆ ดังนี้

4.1 ด้านรูปแบบการใช้ ICT และพฤติกรรมการเรียนรู้ผ่าน ICT ของเด็ก

- การสำรวจรูปแบบการใช้ ICT ที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และผลต่อการการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) การพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) และทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญอื่น ๆ

- การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ ทักษะต่อการเรียนรู้ และความต้องการการเรียนรู้ผ่านไอซีทีของเด็กรุ่นใหม่

4.2 ด้านการพัฒนาครู และผู้จัดการเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้

- การค้นหาคุณลักษณะและบทบาทที่เปลี่ยนไปของครูอาจารย์จากกรณีที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้ ICT เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษานอกระบบ ไปจนถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษา รวมถึงรูปแบบการเรียนรู้ และการจัดชั้นเรียนที่เปลี่ยนแปลงไปภายใต้กระบวนการเรียนรู้ใหม่ผ่าน ICT

- การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ของครู บนฐานทุนการทำงานและกรณีตัวอย่างความสำเร็จของครู (Success Cases) เน้นการแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ที่ไม่เป็นทางการแต่มีพลัง และเน้นการดึงพ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชนการเรียนรู้เพื่อให้ครอบครัวมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านไอซีทีที่เหมาะสมของบุตรหลาน

- การพัฒนานวัตกรรมเชิงกลไก และกระบวนการในการสร้างการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชนและภาคส่วนต่างๆ นอกกระบวนการศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ ICT ทั้งนี้โดยครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ทั้งกลุ่มเด็กเยาวชนในระบบการศึกษาไปจนถึงกลุ่มแรงงานในภาคการผลิตและบริการต่างๆ กลุ่มผู้พิการและผู้มีภาวะบกพร่องด้านการเรียนรู้ ตลอดจนรูปแบบการเรียนรู้ทางเลือกของเด็กด้อยโอกาส กลุ่มเป้าหมายผู้ใหญ่ในชุมชนท้องถิ่นที่ต้องการพัฒนาอาชีพ

4.3 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้บนฐาน ICT

การพัฒนาเครื่องมือ วิธีการวัดและประเมินผล ทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนจากกระบวนการเรียนรู้แบบ ICT-based Learning เช่น การพัฒนาเครื่องมือวัดผลการจัดการเรียนรู้แบบ Adaptive Learning (การจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ อย่างเป็นระบบในการติดตามและเฝ้าดูพฤติกรรมผู้เรียน สามารถตีความพฤติกรรมพร้อมส่งข้อมูลย้อนกลับว่าผู้เรียนควรจะทำอะไรต่อไป ทำให้สามารถปรับการจัดการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน) หรือ การพัฒนาระบบทดสอบแบบ Online Testing เป็นต้น

4.4 ด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน

การพัฒนายุทธศาสตร์ ในการสร้างคลังข้อมูลกลาง (Central Depository) เพื่อสนับสนุนการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในการลงทุนด้าน ICT เพื่อปฏิวัติการเรียนรู้ของสังคม อาทิ การศึกษาเนื้อหาสาระที่จำเป็นต้องมีในคลังข้อมูล การนำบริษัทเอกชนเข้ามาสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนในท้องถิ่น การพัฒนากระบวนการการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการลงทุนด้าน ICT เพื่อการศึกษา

5. ลักษณะของข้อเสนอโครงการ

5.1 เป็นข้อเสนอโครงการสอดคล้องกับเป้าหมายการประกาศทุน และมีการออกแบบการวิจัยที่เหมาะสมกับโจทย์และวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 มีการประมวลองค์ความรู้หรือบททวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโจทย์วิจัยอย่างเพียงพอสำหรับการดำเนินงานวิจัย

5.3 มีการกำหนดผลลัพธ์ (out come) อย่างชัดและเกิดประโยชน์ต่อเป้าหมายของชุดโครงการ

6. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

12-15 เดือน

7. เงินทุนสนับสนุนการวิจัย

งบประมาณไม่เกิน 500,000 บาท และการพิจารณาให้ทุนการวิจัยขึ้นอยู่กับความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และ สกว.

8. การเสนอโครงการและกำหนดการ

8.1 ข้อเสนอโครงการควรประกอบด้วยหัวข้อและรายละเอียดตามแบบฟอร์มข้อเสนอโครงการ

8.2 สามารถส่งข้อเสนอโครงการ (proposal) ได้ตั้งแต่วันที่ - 15 มกราคม 2556

8.3 พิจารณาข้อเสนอโครงการที่ผ่านการคัดเลือกภายในวันที่ 30 มกราคม 2556

8.4 ผู้วิจัยจัดทำข้อเสนอโครงการฉบับเต็ม (full proposal) ภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2556 หลังจากที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาข้อเสนอโครงการจาก สกว.

8.5 สกว. ประกาศผลให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัยภายในวันที่ 15 มีนาคม 2556 หลังจากได้รับข้อเสนอโครงการฉบับสมบูรณ์

ผู้ที่สนใจสามารถส่งข้อเสนอโครงการจำนวน 3 ชุด พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลไฟล์ word และ pdf จำนวน 1 แผ่นมายัง

ดร. จุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์ (ข้อเสนอโครงการวิจัย “ไอซีที”)

สำนักประสานงานวิจัย ด้านเครือข่ายเด็ก เยาวชน และการศึกษา สกว.

เลขที่ 59/5 ซ.พหลโยธิน 4 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ดร. นันธิดา จันทรางศุ

สำนักประสานงานวิจัย ด้านเครือข่ายเด็ก เยาวชน และการศึกษา สกว.

โทรศัพท์ 086-8822029, 02-279-9546-7 โทรสาร 0-2278-2954

อีเมล : ramajitti@yahoo.com

ประกาศ ณ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2555

(ศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ตันตระรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย